

102/3
KISWAHILI
Karatasi 3
(Fasihi)
Julai/Agosti 2013
Muda : Saa 2½

For More Free KCSE past papers visit www.freekcsepastpapers.com

TATHMINI YA SHULE ZA UPILI ZA JIMBO LA MERU KIDATO CHA NNE

KISWAHILI
Karatasi 3
(Fasihi)
Julai/Agosti 2013
Muda : Saa 2½

MAAGIZO KWA MTAHINIWA

- Jibu maswali **manne** pekee.
- Swali la kwanza ni la **lazima**.
- Maswali hayo mengine matatu yachaguliwe kutoka schemu nne zilizobaki yaani; Tamthilia, Riwaya, Hadithi fupi na Fasihi simulizi.
- Usijibu** maswali mawili kutoka schemu moja.
- Watahiniwa wahakikishe kurasa zote zimepigwa chapa sawasawa na kuwa maswali yote yamo.

1. Lazima

Soma shairi lifuatalo kisha ujibu maswali.

Wakati umewadia, kwa hamu tulongojea,
Mtihani mefikia, kwa kasi bila kujua,
Muda wenu metimia, nyumbani mwaelekeo
Fanaka nawatakia, mfanyao mtihani

Mengi mumejisomea, kwa bidii kuzitia,
Semi mukazichambua, methali kuamulia,
Ngeli mkazipangia, kwa fasaha fundishia,
Fanaka nawatakia, mfanyao mtihani

Dakika za mwisho sikia, ni bora ninawambia,
Uzembe ndugu kataa, za mchwa wenza kuthia,
Kusoma kuwe ni njia, kitalini zingatia,
Fanaka nawatakia, mfanyao mtihani

Walimu kuuliza, swali gumu kujibua,
Bongo lako kuliona, mtihani shambulia,
Mijadaa kuandaa, ushindi kuuthukua,
Fanaka nawatakia, mfanyao mtihani

Jalali Mola Jalia, dua zetu poka,
Mwanga kuwamulikia, gizani sije bakia,
Elimu kuzidishia, fahamu kuwapatia,
Fanaka nawatakia, mfanyao mtihani

Wanafunzi nawausia, matapeli wamejaa,
Gomba na kuwauzia, kidhani wasaidia,
Kumbe wawaharibia, matokeo kufutia,
Fanaka nawatakia, mfanyao mtihani

Kile kilichobakia, ni akili kutumia,
Na muombeni Rabia, mlosoma kubakia,
Karatasi kipokea, ujaze bila udhia,
Fanaka nawatakia, mfanyao mtihani

Tisini zimetimia, uwanja nawaachia,
Anyolewapo sikia, chako kichwa maji tia,
Yaillah yajalia, waongoze njema njia,
Fanaka nawatakia, mfanyao mtihani

- a) Je, ni nini dhamira ya mshairi ? (alama 2)
- b) Eleza muundo wa ubeti wa nne wa shairi hili. (alama 4)
- c) Huku ukitoa mifano mwafaka eleza mifano miwili ya uhuru wa mshairi. (alama 4)
- d) Andika ubeti wa pili kwa lugha nathari. (alama 4)
- e) Onyesha tamathali ya usemi moja iliyojitokeza katika shairi hili. (alama 2)
- f) Fafanua toni ya shairi hili. (alama 2)
- g) Eleza maana ya maneno haya :
 - i) udhia
 - ii) matapeli(alama 2)

SEHEMU B : HADITHI FUPI

Ken Walibora na Said A. Mohamed : Damu nyeusi na Hadithi Nyingine
Jibu swali la 2 au la 3

2. "Ahaa! Alikuwa dereva mzungu na alipokuona akalifikiria wewe ni jambazi ?"
 - a) Fafanua muktadha wa dondoo hili. (alama 4)
 - b) Andika tamathali inayojitokeza katika dondoo hili. (alama 2)
 - c) Eleza maafa yaliyomfika msemewa baada ya mazungumzo haya. (alama 8)

d) Andika sifa zozote tatu za msemaji.

(alama 6)

3. "Tahadhari kabla ya kutenda"

Jadili ukweli wa methali hii ukirejelea hadithi ya kanda la usufi.

(alama 20)

SEHEMU C : TAMTHILIA

Timothy M. Arege : Mstahiki Meya
Jibu swali la 4 au la 5

4. "... sauti ni sauti tu! Wasemao mchana, usiku watalala."

a) Eleza muktadha wa maneno haya.

(alama 4)

b) Sauti zinazorejelewa zimesababishwa na nini?

(alama 12)

c) Mnenaji huyu alitoa ushauri gani mwingine katika tamthilia.

(alama 4)

5. Eleza huku ukituma mifano mwafaka mbinu za kimtindo zifuatazo zilivyotumiwa katika tamthilia ya Mstahiki Meya.

a) Taharuki

(alama 10)

b) Jazama

(alama 10)

SEHEMU D : RIWAYA

Said A. Mohamed : Utengano
Jibu swali la 6 au la 7

6. "Ulimwengu umenitoa woga ... na niogope nini, na hapa hapana simba."

a) Eleza muktadha wa dondoo hili.

(alama 4)

b) Andika tamathali mbili za usemi zinazojitokeza katika dondoo hili.

(alama 4)

c) Eleza jinsi ulimwengu ulivyomtoa msemaji woga.

(alama 6)

d) Fafanua umuhimu wa msemewa katika riwaya ya Utengano.

(alama 6)

7. "Jamii ya Utengano imekosa maadili." Jadili.

(alama 20)

SEHEMU E : FASIHI SIMULIZI

8. a) Jadili matatizo yoyote matano yanayokabili ukusanyaji wa fasihi simulizi.

(alama 10)

b) Eleza maana ya istilahi zifuatazo katika Fasihi simulizi

(alama 6)

i) Maghani

ii) Ngomezi

iii) Misimu

c) Fafanua sifa zozote nne za maigizo.

(alama 4)